

Memòria d'activitats de Política Lingüística

Any 2021

1 Pla de llengües de la UIB 2021-2025

S'ha redactat el Pla de llengües 2021-2025. Va ser aprovat per la Comissió de Política Lingüística el 7 d'octubre i ratificat pel Consell de Direcció el 20 d'octubre.

El document és la base de l'actuació de la UIB en Política Lingüística durant els quatre anys vinents.

2 Consultes / queixes rebudes

- Febrer: A Política Lingüística detectem que, des de Campus Digital, es responen en castellà alguns missatges interns de correu electrònic, encara que la consulta s'hagués fet en català. PL es posa en contacte amb la Sra. Catalina Ordinas, directora del Campus Digital, i amb el Dr. Antonio Fernández Coca, vicerector de Campus Digital i Transmèdia, per recordar-los que el Reglament d'usos lingüístics de la UIB estableix que "Tota la documentació interna i les comunicacions internes de caràcter administratiu o institucional s'han de fer normalment en català, sens perjudici del que estableixen les disposicions legals vigents. En cas que es tracti d'un document bilingüe, el català hi ha de tenir un lloc preferent".
- 2 de març: Un professor de Fisioteràpia que fa les classes en català, tal com especifica la Guia Docent de l'assignatura, ens diu que ha rebut un missatge del delegat del curs en què li demana que les faci en castellà perquè hi ha alumnes que tenen problemes per entendre el català. Demana assessorament per saber què ha de fer en aquestes situacions. Se li contesta que:
 - si la Guia Docent especifica que l'assignatura s'impartirà en català, no se'l pot obligar a canviar de llengua;
 - hi pot haver diverses solucions, sempre individualitzades i sense que afectin el grup. En aquest sentit, se li demana que pregunti el perquè de les dificultats d'aquests alumnes i, segons quina sigui la resposta, mirarem de trobar la solució més adequada per a cada cas.
- 9 de març: Des del Vicerectorat d'Innovació, es demana com han de procedir, en l'aspecte lingüístic (títols de les xerrades, presentació de ponents, etc.), per a la publicació dels vídeos de la primera edició de TEDxUIB, celebrada a finals de 2020.

Aquesta és la resposta que se'ls va donar des de PL: “Tenint en compte la difusió internacional d'aquests vídeos, el més convenient seria fer-ho bilingüe (català i anglès), tant pel que fa al títol, com a la presentació dels ponents, els crèdits i, en general, tots els literals que hi apareguin”.

- 11 d'abril: Plataforma per la Llengua es posa en contacte amb PL per contrastar la informació que han rebut en el sentit que totes les classes dirigides del CampusEsport són en castellà. El responsable del Servei, Miquel Gelabert, informa que el programa “Posa't en marxa” inclou algunes classes en català (en el seu missatge, destaca que “n'hi ha alguna cada dia”). A partir de la demanda de més informació per part de Plataforma per la Llengua, Campus Esport decideix informar de forma clara, a través del web i de l'app, sobre quines activitats es faran sempre en català.
- 25 de maig: El Dr. Tolo Deyà pregunta per la possibilitat d'utilitzar un logo de la Facultat de Turisme en què el nom de la Facultat només apareix en anglès, per a uns vinils. PL li envia un informe segons el qual, només en casos excepcionals (per exemple, si els vinils fossin per a un acte en un territori de parla no catalana), es podria utilitzar un logo amb el nom de la Facultat en català i anglès. El Dr. Deyà aclareix que els vinils són per a l'aula on es fan activitats per als alumnes internacionals de la Facultat. Vist això, se'ls demana d'utilitzar un logo bilingüe (català-anglès), tal com ja s'ha fet en alguna altra ocasió per a alguna Facultat.
- Una alumna es queixa perquè ha rebut una resposta en castellà a un correu seu redactat en català, dirigit al Servei de Gestió d'Alumnes. PL es posa en contacte amb el responsable del Servei per recordar-li que el Reglament d'usos lingüístics, “En l'atenció als usuaris, els empleats de la UIB s'han de dirigir en català al seu interlocutor, llevat que aquest demani ser atès en castellà o, en la mesura que sigui possible, en una altra llengua”.
- 9 de juny: PL es posa en contacte amb la responsable de Campus Digital, a partir de queixes rebudes pel fet que, des del Servei, s'envien missatges en castellà, fins i tot quan l'interlocutor se'ls ha adreçat en català. En el missatge, se li recorda que el Reglament d'usos lingüístics estableix que “Tota la documentació interna i les comunicacions internes de caràcter administratiu o institucional s'han de fer normalment en català, sens perjudici del que estableixen les disposicions legals vigents. En cas que es tracti d'un document bilingüe, el català hi ha de tenir un lloc preferent”. De moment, no s'ha rebut cap resposta. Els usos lingüístics de Campus Digital han estat objecte de queixa en diverses ocasions.
- 21 d'octubre: Un alumne del Màster de Formació del Professorat es queixa pel fet que, en dues assignatures que, segons les respectives guies docents, s'havien d'impartir en català, la llengua d'impartició real és el castellà. PL es posa en contacte amb el director del Màster, que recorda a les professores la conveniència de seguir

el que estableix la guia docent de cada assignatura. Segons el que comenta posteriorment l'alumne, una de les dues passa a fer les classes en català; l'altra no ho fa al·legant que, si ho fes, es perdria qualitat docent.

- 28 d'octubre: A través de les xarxes socials arriben queixes perquè els cartells indicadors de les obres del campus estan en castellà. PL es posa en contacte amb la responsable del Servei de Patrimoni, Infraestructura i Unitat Tècnica, que afirma que farà les gestions que calgui per a solucionar la irregularitat. Des de les mateixes xarxes socials, les persones que s'havien queixat van fer arribar a PL l'agraïment per la celeritat en la resolució del tema.
- 11 de novembre: PL rep una queixa relativa a la informació que el Servei de Relacions Internacionals ofereix en alguns missatges als alumnes estrangers que volen venir a la UIB, en tant que se'ls informa de la possibilitat de matricular-se a un curs de castellà en arribar a aquesta universitat, emperò no s'hi inclou l'oportunitat de fer-ho a un curs de català. El Servei Lingüístic de la UIB ofereix actualment el nivell A1 per a nouvinguts. PL ho comunica al Vicerector de Planificació Estratègica, Internacionalització i Cooperació.
 - En el missatge, PL comunica que:
 - Hi ha algun estudiant estranger que ha mostrat interès a fer un nivell A2 de català. Per tant, seria convenient, atès el fet que hi ha nouvinguts que ja tenen coneixements elementals d'aquesta llengua, que el Servei Lingüístic oferís l'esmentat nivell.
 - En el web del Servei de Relacions Internacionals es diu que el català i el castellà són els idiomes oficials de les Illes. Tot i que això és cert, potser seria convenient especificar-hi que el català és llengua oficial i pròpia (<https://internacional.uib.cat/Mobilitat-i-intercanvi/Alumnat-altres-universitats/Informacio-general/Condicions-generals/>).
- 11 de novembre: Una professora envia una queixa en referència als usos lingüístics de l'AQUIB. Els membres del Consell de Direcció de l'Agència en representació de la UIB faran arribar la queixa a les instàncies corresponents. El 30 de novembre arriba una resposta de la senyora Agustina Vilaret, de la Direcció General de Política Universitària i Recerca, en què dona resposta a les queixes rebudes:
 - Considera que l'afirmació segons la qual “a l'hora de presentar-se a la convocatòria de projectes de recerca del GOIB és millor escriure els projectes en castellà” és un rumor fals i que la problemàtica de fa dos o tres anys va ser un fet puntual.
 - Manifesta que l'aparició d'un formulari íntegrament en castellà va ser un error i que serà rectificat tan aviat com sigui possible.

- 13 de desembre: PL rep una queixa d'alguns professors en relació a un document aparentment elaborat pel SEQUA sobre la relació d'enquestes d'avaluació docent que es faran aquest primer semestre. En el document, els ítems inclosos en la graella estan en castellà. PL es posa en contacte amb la responsable del SEQUA.
- 14 de desembre: PL rep una queixa d'un alumne del Màster d'Enginyeria Industrial que manifesta que en una assignatura no se li permet intervenir en català a classe. PL es posa en contacte amb el director del Màster. Finalment, la professora manifesta que, d'ara endavant, seguirà el que estableix el Reglament d'usos lingüístics i que, per tant, els alumnes podran intervenir en qualsevol de les dues llengües oficials.
- 14 de desembre: Una professora de l'IEC Joan Alcover de Palma es queixa perquè, en la visita que van fer els grups de primer d'ESO de l'Institut als tallers de l'Arqueòdrom, els monitors s'expressaven en castellà. Tot i que se'n van queixar al coordinador de l'activitat, no hi va haver cap canvi en la sessió posterior. Per tal d'establir un protocol per a aquestes activitats educatives externes, PL ha promogut una reunió amb la Vicerectora d'Estudiants i la Dra. Marga Payeras, organitzadora d'aquestes activitats. Aquesta reunió se celebrarà el dia 17 de gener a les 9.15 h.

3 Reunions de la Comissió

- 7 d'octubre de 2021

4 Assessorament en qüestions de Política Lingüística

- Proposició no de llei RGE núm. 18067/20, relativa a defensa, difusió i promoció de la llengua catalana pròpia de les Illes Balears.
- Projecte de Decret, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària [...] de les Illes Balears.

5 Programa de parelles lingüístiques

Curs 2020-2021

A causa de la situació sanitària, que va impedir l'arribada d'estudiants estrangers, va ser un curs molt complicat per al programa de parelles lingüístiques. Tot i això, la crida que es va fer a començament de curs a tota la comunitat universitària va donar resultats. Aquestes són les dades:

- Persones inscrites: 51 (47 autòctons i 4 estrangers)
- Parelles formades: 4 (llengües: francès i portuguès)

Per donar sortida a la gran demanda d'algú amb qui practicar anglès, i atès que no hi havia inscrits amb aquesta llengua materna, se'ls va proposar de formar grups de conversa (se'ls oferia, a més, la possibilitat d'utilitzar un espai Zoom ofert per la UIB). L'acollida va ser bona i es van formar dos grups que han anat treballant de manera autònoma:

- Nivell inicial-intermedi: 14 persones
- Nivell avançat-natiu: 16 persones

Curs 2021-2022

El curs ha començat amb una tendència a la baixa. S'hi han inscrit només set persones, totes autòctones, per la qual cosa no s'ha pogut formar cap parella.

En aquests moments, la difusió del programa de parelles lingüístiques es fa a través dels mitjans de què disposa Política Lingüística: la pàgina web i el compte de Twitter.

6 Col·laboració amb la Xarxa Vives d'Universitats

Els dies 25 i 26 de novembre se celebra a la Universitat de València el Fòrum Vives, dedicat als "Objectius 2025 de Política Lingüística Universitària".

La coordinadora de Política Lingüística ha treballat activament en la preparació del Fòrum i en l'elaboració dels informes que s'hi han presentat. A més, ha estat membre de la direcció científica del Fòrum i ha participat com a ponent en una de les taules rodones.

Un dels principals resultats del Fòrum és l'establiment d'una taula d'indicadors de Política Lingüística universitària que servirà per avaluar la tasca de cada universitat de la Xarxa en aquesta matèria (vegeu la taula a l'Annex I).

D'altra banda, la coordinadora ha assistit a diverses reunions de la Comissió de Llengua de la Xarxa, l'última de les quals va tenir lloc a la Universitat de Barcelona el dia 17 de desembre, amb un ordre del dia que incloïa la publicació de les conclusions del Fòrum celebrat a València i l'elaboració del pla de treball 2022-2023.

7 Difusió de la tasca de Política Lingüística

Intervencions de la coordinadora de Política Lingüística a la premsa:

- Intervenció a IB3 Ràdio (21 de desembre: <https://ib3.org/la-uib-es-planteja-una-serie-de-reptes-per-al-2022-2025-per-a-reforcar-lus-del-catala-a-la-universitat>).
- 6 de desembre: Revista *El temps* (<https://www.elperiodico.com/es/actualidad/2022-12-06/la-universitat-necessita-millorar>), article amb la col·laboració de la coordinadora de PL de la UIB.

S'ha continuat mantenint el web de Política Lingüística i el compte a Twitter, un mitjà cada cop més utilitzat per fer arribar queixes sobre els usos lingüístics de la Universitat.

8 Altres

Reunió de la Coordinadora de PL amb el Vicerector de Personal Docent i Investigador i la Directora General de Política Lingüística

S'hi varen tractar possibles incentius per a l'augment de la docència en català als graus de Dret i de Medicina. Es proposa incloure com un mèrit en els complements autonòmics l'acreditació en català.

S'informà la directora general que han començat les primeres reunions amb l'equip deganal de Medicina de cara a la inclusió de grups de pràctiques en català.

El 18 de gener de 2022 es farà una reunió amb el Rector, PL i representants del PDI dels estudis de Dret per tractar sobre el català a la docència en aquests estudis.

La propera reunió s'ha convocat per al primer de febrer de 2022 a les 10 hores.

Reunió amb el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans

Es va celebrar, a petició del Sindicat, el 19 de maig.

Queixes

- Alguns dels professors tenen un nivell molt baix de català i/o d'anglès.
- El nombre d'assignatures que s'imparteixen en català és molt baix.

Propostes

- Exigir als professors un nivell acceptable de la llengua en què imparteixen les seves assignatures.
- Repetir periòdicament l'enquesta sobre els usos lingüístics a la UIB amb l'objectiu d'anar-ne veient l'evolució. Per tal d'augmentar-hi la participació, incloure-la com una part de l'Enquesta de satisfacció.
- Campanya per conscienciar els catalanoparlants dels seus drets.

- Exigir que es compleixi el que diu la Guia Docent de cada assignatura pel que fa a la llengua d'impartició (encara que un alumne demani que es canviï, com passa en alguns casos).
- Cursos de sensibilització lingüística (amb crèdits).
- Fer respectar el Reglament d'usos lingüístics en els subcontractes de la UIB.
- Creació d'un programa d'acolliment lingüístic.

Des de PL, se'ls anima a fer arribar, a través dels canals establerts, les queixes concretes que tinguin sobre els usos lingüístics.

Durant la reunió, apareix de manera recurrent el lema "La llengua ha de ser part de la qualitat de la UIB".

Reunió amb Plataforma per la Llengua – Illes Balears

Es va celebrar el dia 29 de novembre, a petició de Plataforma per la Llengua. A més de representants de Plataforma i de Política Lingüística, hi va participar la Dra. Maria del Mar Vanrell.

Durant la reunió, s'analitza la situació del català a la UIB i es posa de manifest l'interès de mantenir una col·laboració entre l'entitat i la institució per tal de millorar-la.

ANNEX I. Proposta d'indicadors de Política Lingüística universitària de la Xarxa Vives d'Universitats

Àmbits d'ús	Indicadors	Observacions	Prioritat
Usos institucionals	1. Índex sintètic d'usos observats		Necessari
	Orals	Atenció al públic (inici i acomodació al català) Acte d'obertura de curs Sessions de benvinguda a alumnat de nou accés Retolació (edifici central i una facultat)	Necessari
	Escrits	Llengua sistema operatiu d'ordinadors per a estudiants Web (pàgina d'inici i seu electrònica o equivalent) Resposta a formulari de contacte (acomodació al català) Convocatòria (i documentació) al Claustre	Necessari
		Procediment administratiu de gestió acadèmica	Necessari
		Correu del rectorat a la comunitat universitària	Necessari
		Correu d'un deganat als estudiants	Necessari
	2. Llengua de docència als graus i als màsters oficials	Xarxes socials (Twitter i Instagram)	Necessari
		Publicitat de captació d'estudiants en espai Vives	Necessari
			Necessari
		- Sistemes híbrids d'obtenció de dades (unes de manera centralitzada a través d'una empresa i unes altres des de cada servei lingüístic) - Periodicitat àmplia (4-5 anys)	Necessari
Docència	3. Llengua dels TFG i TFM	- Per crèdits/hores docents - Distinció entre màsters professionalitzadors i màsters de recerca [millora de futur: inclusió d'ensenyaments propis i centres adscrits]	Necessari
	4. Completesa de dades de docència	- Percentatge de dades informades - Mecanismes de seguiment	Necessari
	5. Fiabilitat de dades de docència	- Observació directa cada 4 anys en un centre	Necessari
	6. Publicacions/comunicacions de recerca	- Casella en aplicacions de gestió de la recerca	Necessari
Recerca	7. Llibres i revistes de recerca d'editorials universitàries	- Dades ja disponibles de llibres - Buidatge de revistes per l'index (accessible) - Amb opció més d'una llengua	Necessari
	8. Tesis	- Comissió de política lingüística i servei lingüístic - Pla de política lingüística - Canal i protocol de queixes lingüístiques	Necessari
	9. Existència d'estructures de política lingüística	- Percentatge d'acreditació lingüística PAS/PDI - Percentatge de places de RL i perfilades ling.	Necessari
Generals de PL	10. Percentatge d'acreditació lingüística del PAS/PDI		Necessari